

نهوړوز ، میژوو و نهفسانه

روژهاټ سه‌عید

جهژنا نهوړوزی جهژنه‌کا نه‌توهیې - میژوویی یه ژ لایڼ مله‌تین (کورد، فارس، زازا ، نازهری ، نه‌فغانی ، نه‌لبانی، تورکمانی ، نوزبه‌کی ، کرگز و کازاکا) فه دهیته پیروز کرن ، نافی وئ ژ په‌یقه‌کا فارسی هاتیته نانکو (روژا نوی- نی روژ) د ژیده‌رین میژووی دا بو نیکه‌م جار ل چهرخی دوئی زاینی د ژیده‌رین فارسی دا د به‌رجافین مه دکه‌فیت دیسان نهوړوز نیکه‌م روژه ژ سالنما کوردی، به‌های و نیرانی ، ل ساللا 2010 ئ نه‌توهیڼ نیکه‌رتی نه‌ف روژه ب جهژنا جیهانی یا نهوړوزی راگه‌هانیه و کریه د نافی لیسته‌یا که‌لتوریا میراتی دا. میژوویا نهوړوزی ل نیرانی فه‌دگه‌ریت بو ژ به‌ری 15.000 هزار ساللا ده‌می نه‌توهیڼ فارسا دیاری ددانه شاهن فارسی (جه‌مشید) ی ، و وه‌سا دیار دبیت کو فی شاهن نهوړوز کریه جهژنه‌کا نه‌توهیې و دیسان رولن زه‌ده‌شتی ژ ی د فی جهژنی دا گه‌له‌که به‌لکی ناگر نانکو نامرازا نهوړوزی ل سهر ده‌می وی په‌یدا بوویه ، و د شینواراندا دا دیار بوویه کو نهوړوز ل کوچکین پی‌رسه‌پولیسې ژ ی ده‌اته پیروز کرن. ل نه‌فغانی نه‌ف روژه بو ده‌می دوو حه‌فتیا دهیته پیروز کرن و ناهه‌نگین مه‌زن دهیته گیران، ل ده‌ف به‌هایی نه بتنی روژه‌کا نه‌توهیې یه به‌لکی روژه‌کا ناینی یه و پستی 19 روژی گرتنا نه‌ف جهژنه دهیته پیروز کرن ، و هه‌یقا (ناللا) ل جهن هه‌یقا نهوړوزی دهیته پیروز کرن ، و د فی روژ دا (له‌وح) نانکو په‌رتوکا پیروزا به‌هایی دهیته خواندن و دوعا دهیته کرن . سه‌لجوقی و عوسمانیا نه‌ف روژه ب ناهه‌نگه‌کا مه‌زن پیروز دکر و بو فی هه‌لکه‌فتی سرودین ب نافی (نه‌فروزیه) دگوتن و تا نوکه ژ ی ل باژاری مانیسایی ل تورکیا نه‌ف ناهه‌نگه دهیته گیران ، و بوویه ریبازه‌ک نه‌ده‌بی د نه‌ده‌بیاتا عوسمانی دا، نه‌توهیڼ تورک وه‌کی (نازهری و نوزبه‌کی) یا ژ چهرخی هه‌شتی پش زاینی تا نوکه فی جهژنی پیروز دکهن ل 21 ی ناداری ، عه‌له‌ویڼ تورک 21 ی ناداری ب روژه‌کا پیروز دبین و دبیزن روژا ژ دایک بوونا (عه‌لیڼ کورئ نه‌بی تالبی) یه ، یا سه‌یره لئ ل وه‌لاتی مه‌سیکا فیسته‌قاله‌ک ل فی روژ دهیته گیران ب نافی (ده‌سپیکا بهاری) .

نهوړوز و کورد

روژا نهوړوزی ل ده‌ف کوردا نانکو روژا نازادی و ده‌رکه‌فتنه ژ بن زورداریی ره‌مزا نهوړوزی ل ده‌ف کوردا ناگر و چه‌کویچه ، ناهه‌نگین نهوړوزی ل هه‌می باژارین کوردستانی دهیته پیروز کرن و ل شه‌فا 21 ی ناداری ناگر ل سهری زیرا دهیته هه‌لکرن و سن روژین دی تر نانکو 21-22-23 ئ ناداری ب گوره‌ی سالنما کوردی (1،2،3) ی نهوړوزی خه‌لک دچن سه‌یرانا و هاتنا بهاری پیروز دکهن ، نفیسهری کوردی ب نافی و ده‌نگ موسا عه‌نته‌ر دبیزیت کوردان ل ده‌سپیکئ نهوړوز ل 31 ی نابی پیروز دکه لئ پاش پستی قه‌بویلکرنا سالنما عه‌ره‌بی نهوړوز ل هه‌یقا ناداری هاتیته پیروز کرن . مه‌زنترن که‌سه‌ایه‌تیی نهوړوزی بن گومان کاوه‌ی ناسنگره و گه‌له‌ک بوچوون ده‌راره‌ی وی هه‌نه یا ژ هه‌می گرنکتر ب فی ره‌نگی یه :

ب گوره‌ی میتولوژیایی ژ به‌ری 2700 ساللا شاهه‌ک زوردار ب نافی (زوحاک) هه‌بوو ، ل سهر هه‌ر دوو ملن وی مار ده‌رکه‌فتیوون ، پستی شاهن زوردار نه‌خوش که‌فتی نوژداریڼ وی ده‌می هه‌می کومکرن و نوژداره‌کی گوتی دفت مارین ل سهر ملن ته ده‌ماغئ گه‌نجان بخون دا کو ساخلم بی و وی ژ ی نه‌ف چه‌نده کر و روژانه دوو گه‌نج دنینان و سهری وانا دبیری و ده‌ماغی وان ددان مارین ل سهر ملن خو دیسان نه‌ف شاهه دبوو ریگر هه‌مبه‌ر هاتنا وه‌رزی بهاری ، دوو که‌سین ب نافی (نارمایه‌ل و گارمایه‌ل) ب نیحتی‌ماله‌کا مه‌زن برا بوون چوون کوچکا شاهن و بوونه خوارن چیکه‌رین وی و ل جهن ده‌ماغین دوو گه‌نجان نیک ددان شاهن و بی دی ده‌ماغی په‌زه‌کی بوو و نه‌ف گه‌نجین دچوون ، ل ده‌ف کاوه‌بی ناسنگر (ب گوره‌ی هنده‌ک ژیده‌را کبار) کومدبوون و دهیته گوتن نه‌ف گه‌نجین ل ده‌ف کاوایی کومدبوون که‌فته باپیرین کوردان پستی گه‌نج کومبووین کاوه‌ی ناسنگر نه‌ف گه‌نجه کرنه سوپایه‌ک و فیر کرن و چه‌کین ناسنی نیشا وان کرن ، و ل نیقاریا 20 ی ناداری کاوه‌ی نه‌و کومکرن و به‌ره‌ف کوچکا شاهن فه چوون و پستی کوشتنا چه‌ندین که‌س و گه‌نجا کاوه‌ی سهری زوحاک ب چه‌کویچی شکاند و کوشت ، و ناگر هه‌لکر دا کو فی سهرکه‌فتنی پیروز بکهن ، دیاره ناگر وی ده‌می نامرازه‌ک پیروز بوو نانکو سوپایی سهرکه‌فتی زه‌رده‌شتی بوون له‌ورا ناگر هه‌لکریه بو پیروزباهین یان ژ ی ناگر په‌رسته‌یه‌ک بوو ، و ل روژا پاشتر وه‌رزی بهاری ده‌ست پئ کر ، هه‌ر چه‌وا بیت نهوړوز روژه‌کا نوی یه ل ده‌ف

پټريا وهلاټين ناقه راستا ناسيا و كوردان ب چ رهنكي بيت قن روژئ راما نا خو يا تاييهت هه بوويه و ژ بهر كو نامائئ ژ رزگار بوون ژ بن دهستي و زوردارين دكته ، هاتنا بهارئ و قه بوونا گولا ب نهوروزئ جوانتر دبن.

تټيبي :

- (زوحاك) په يقه كا ناشوري يه و د ميتولوژيا چيني دا په يقا (نهژده هاك) هه يه كو وه كي ماري يه ، دياره د وي ده مي دا مار نانكو (نهژده هاك) بوويه .
- ل 21 ي نادارئ دريژا هيا روژئ و شفقن د نيك ناست دا نن و ديژئني (نيكي نو كس).
- دويماهيا نه فسانه يا نه رگه نوكوني (يا توركا) و نهوروزئ (كاوهين ناسنگه ر) وه كي نيكه ژ لايين رزگار بوون ژ بن دهستين .

ژندهر :

www.businessweek.com

ننيسيكلو پيډيا بریتانیکا
ننيسيكلو پيډيا ويکيپيډيا يا نازاد

د گو قارا فهژهن دا هاتيه به لاف کرن .